

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

**Javaslat a
„Kisbér lószobor”
Települési Értéktárba történő felvételéhez**

Készítette:

Kisbér Város Önkormányzata

..... (aláírás)

Kisbér, 2020. március 16.

p. h.

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

Kisbér Város Önkormányzata

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Sinkovicz Zoltán

Levelezési cím: 2870 Kisbér, Széchenyi u. 2.

Telefonszám: 06-34/352-666

E-mail cím: titkarsag@kisber.hu

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése

Kisbér lószobor

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☒ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus és vendéglátás	

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye

Kisbér, Batthyány tér

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

- települési tájegységi megyei külföldi magyarság

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

Kisbér angol telivér versenyló a híres Buccaneer csődör és Mineral kanca 1873-ban született utóda volt, a kisbéri Magyar Királyi Állami Ménesből került ki. Alexander és Hector Baltazzi Kisbéren vásárolták meg 5-160 Guldenért az akkor még névtelen Buccaneer-csikót. Az 1876-os epsomi Derbyre „Hungarian Colt” néven nevezték. Alexandert ekkor olyan nagy kártyaadósság terhelte, hogy lovát a verseny előtt le akarták foglalni, és csak egy gyorsan megszerzett kölcsön tette lehetővé lovuk elindítását a Derbyn. Maga Alexander nem is volt jelen lova győzelménél, mert hitelezői elől bujkált. Bátyja, Aristides vezette a mázsáláshoz az akkor már „Kisbér” néven bejegyzett lovat.

Kisbér megnyerte eladósodott gazdáinak a 2000 guinea-s pénzdíjat. Alexander és Aristides ezután a Párizsi Nagydíjat is megnyerték Kisbérrel, de az angol *Triple Crown* megszerzése már nem sikerült. „Sportpályafutása” végeztével Kisbért Angliába küldték fedezésre, majd 1886-ban átvitték az Aristides Baltazzi által ugyanabban az évben alapított saját ménésükbe, a csehországi Napajedlába. Végül az észak-németországi telivértenyésztés szolgálatába állították. Az egyetlen magyar ló, amely meg tudta nyerni az Epsomi Derbyt, Hamburgban múlt ki 1896-ban, 23 éves korában.

A Kisbért megformáló szobor alépitménye sík terepre, de feltöltésre épült. A monolit beton alaptest tetején vasbeton falazat készült acélbetétekkel. Az alaptestet és a falazatot betonacél tüskékkel kapcsolták össze. A földem 10 cm vastag monolit vasbeton szerkezet acélbetétekkel, betonacél hálóval. Az oldalfalakra és a földem tetejére 5 cm vastagságú mészke burkolat került.

A 280 x 215 x 75 cm nagyságú szobor súlya eléri az 550 kg-ot. Anyaga szilícium bronz - rozsdamentes acél tüskékkel rögzítve. Az agyag mesterforma elkészítése után direkt sattomos, viaszveszejtési bronzöntési eljárással készült, amely folyamat végét az öntvény cizellálása, patinázása zárta.

A szobor a Kossuth-Széchenyi-Komáromi utcák csomópontjában lévő körforgalom közepén került elhelyezésre.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

Kisbér a kisbéri Magyar Királyi Állami Ménésből kikerült azon kevés versenylovak egyike, amelyek feltették településünket az európai lóversenysport térképére. A méltán híres Epsomi Derby 240 éves történetében az egyetlen magyar tenyésztésű és tulajdonú telivér, aki győzedelmeskedni tudott. Az aktuális mezőnyöket és tulajdonosokat látva ez ma már hihetetlen és jóformán elérhetetlen eredménynek tűnik. E világhírű versenyló városközpontban elhelyezésre került bronz szobrának felvétele a települési értéktárba mindenképpen indokolt, mivel jelentős mértékben hozzájárult a településünk hírnevének öregbítéséhez.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

Dr. Hecker Walter: Híres versenylovak
Hegedüs Pál – Jaksics György: Üdvözet Kisbérrel
<https://riderline.hu/>
<http://www.lovasok.hu/>

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

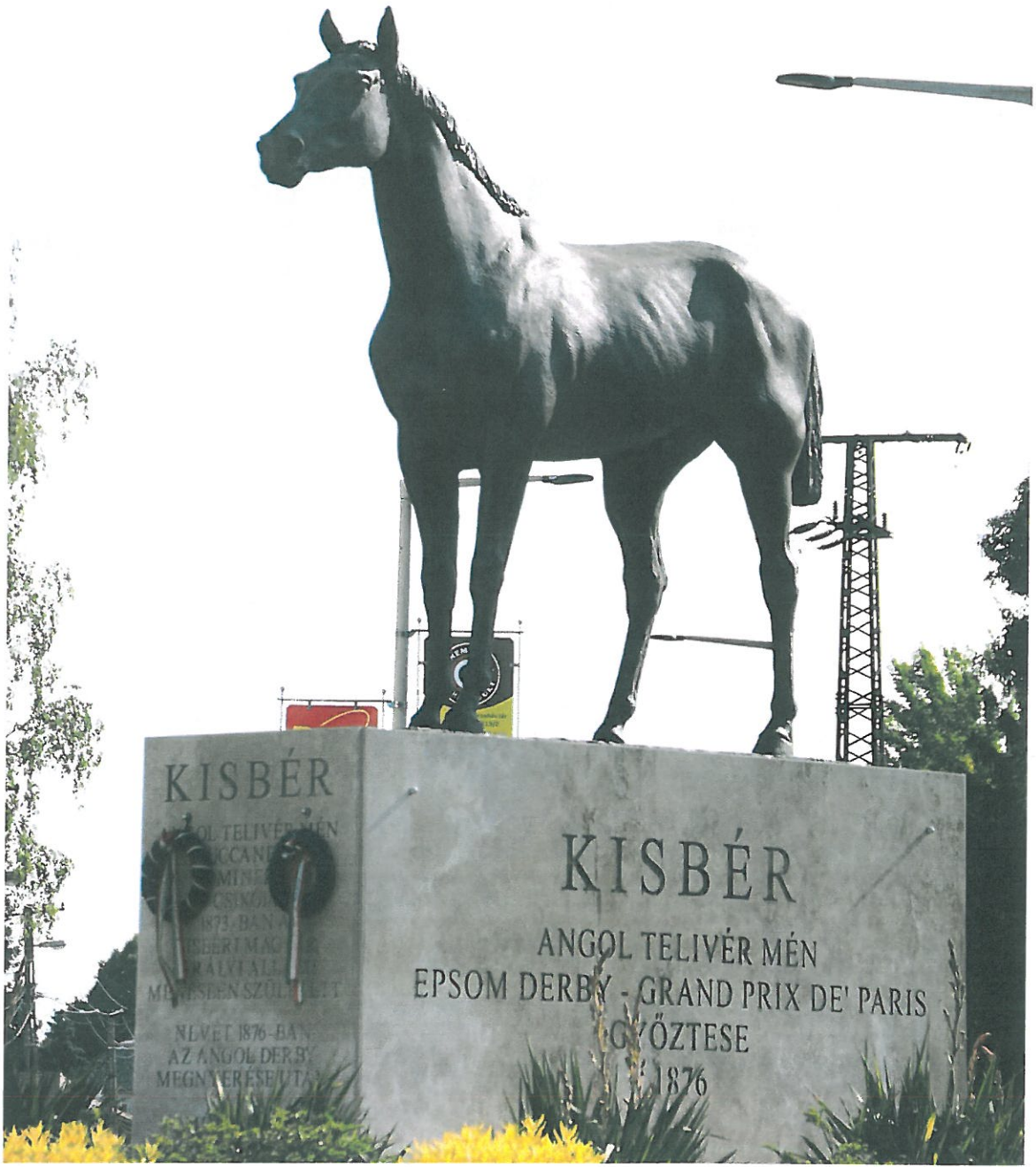
-

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja
2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánlólevelek
3. A javaslathoz csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

III. MELLÉKLETEK

KISBÉR

ANGOL TELIVÉR MÉN
KISBÉR
1876-BAN
AZ ANGOL DERBY
MEGYERÉSEUTÁN

NEVÉT 1876-BAN
AZ ANGOL DERBY
MEGYERÉSEUTÁN

KISBÉR

ANGOL TELIVÉR MÉN
EPSOM DERBY - GRAND PRIX DE PARIS
GYŐZTESE

1876

KISBÉR

ANGOL TELIVÉR MÉN
EPSOM DERBY - GRAND PRIX DE' PARIS
CYCZTESE
1876